

Det følger ikke af forvaltningsloven, at indholdet af en begrundelse for en afgørelse, der er truffet af et kollektivt organ, skal have været gjort til genstand for afstemning. Efter omstændighederne kan det dog på grund af uenighed i det kollektive organ være nødvendigt at stemme om indholdet af begrundelsen.

Det er desuden ikke efter forvaltningsloven et krav, at det skal fremgå af begrundelsen for en afgørelse fra et kollegialt organ, om afgørelsen er truffet enstemmigt eller med et bestemt flertal. Der er således heller ikke noget krav om, at der skal gives begrundelse for et mindretals opfattelse i sagen. På den anden side udelukker forvaltningsloven ikke, at der redegøres for disse forhold, hvis myndigheden finder det hensigtsmæssigt.

10.5 Forholdet til reglerne om partsaktindsigt

Begrundelsens indhold kan begrænses, i det omfang oplysninger kan undtages fra partsaktindsigt. Det følger af forvaltningslovens § 24, stk. 3.

Den, der er part i en sag, kan således ikke ved at anmode om en begrundelse forlange at blive gjort bekendt med oplysninger mv., som ville være omfattet af undtagelsesbestemmelserne i forvaltningslovens §§ 15-15 b, hvis parten i stedet havde fremsat begæring om aktindsigt.

11 Typiske fejl

Den, der er part i en sag, skal have en fyldestgørende forklaring på, hvorfor en konkret afgørelse har fået netop det indhold, den har. Kravet om begrundelse giver en øget garanti for, at afgørelsen er rigtig, og at grundlaget for afgørelsen er sagligt og fyldestgørende.

Eksempler på typiske fejl i forbindelse med begrundelse:

- Myndigheden overser, at der er tale om en afgørelse i forvaltningslovens forstand, og at lovens regler om begrundelse derfor skal overholdes. Se afsnit 3 og 4.
- Begrundelsen giver ikke i tilstrækkeligt omfang en forklaring på, hvorfor afgørelsen har fået et bestemt indhold. Se afsnit 5.
- Begrundelsen indeholder ikke en fyldestgørende henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet i henhold til. Se afsnit 6.
- Begrundelsen for en afgørelse, der beror på et administrativt skøn, angiver ikke de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Se afsnit 7.
- Begrundelsen indeholder ikke en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen, selv om de faktiske omstændigheder er omtvistede i sagen. Se afsnit 8.

12 Konsekvenser af manglende eller mangelfuld begrundelse

Kravet om begrundelse tvinger myndighederne til at være grundige ved de undersøgelser og overvejelser, som foretages, før myndigheden træffer afgørelse. Begrundelseskravet giver dermed en øget garanti for, at en afgørelse er rigtig.

En manglende eller mangelfuld begrundelse for en afgørelse kan også betyde, at borgeren har svært ved at forstå og acceptere afgørelsen.

Borgeren har så heller ikke et fyldestgørende grundlag for at tage stilling til, om afgørelsen skal påklages eller indbringes for domstolene eller Folketingets Ombudsmand.

Når overordnede administrative myndigheders begrundelser er mangelfulde, kan de desuden kun i begrænset omfang tjene som vejledning for underordnede myndigheder om den praksis, der bør følges på det pågældende område.

I sager, hvor afgørelsen efter forvaltningslovens § 22 skal være ledsaget af en begrundelse, kan en afgørelse efter omstændighederne blive ugyldig, hvis begrundelsen helt mangler eller på afgørende punkter er ufyldstgørende.

Derimod vil en ufyldstgørende efterfølgende begrundelse efter § 23 ikke kunne påvirke afgørelsens gyldighed.

Mangelfuld begrundelse i sag om advokatsalær førte til ugyldighed

Mangelfuld begrundelse førte ikke til annullation i en sag om etablering af et tag

I tilfælde, hvor en begrundelsesmangel ikke fører til ugyldighed, kan der blive tale om forlængelse af en eventuel klagefrist, indtil parten har fået en begrundelse, som opfylder kravene i § 24.

Klagefrister suspenderes ved temmelig alvorlige begrundelsesmangler

Væsentlige pointer

- En afgørelse, der meddeles skriftligt, skal være ledsaget af en begrundelse. Hvis afgørelsen er meddelt mundtligt, kan parten forlange at få en skriftlig begrundelse. Den, der har fået fuldt ud medhold, har dog ikke krav på en begrundelse efter

forvaltningslovens regler. Se afsnit 3 og 4.

- Begrundelsen skal fremtræde som en forklaring på, hvorfor afgørelsen har fået det indhold, den har. Se afsnit 5.1.
- Begrundelsen skal være dækkende og korrekt. Se afsnit 5.2 og 5.3.
- Begrundelsen skal indeholde en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet i henhold til. Se afsnit 6.
- I det omfang afgørelsen beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Se afsnit 7.
- Begrundelsen skal om nødvendigt indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen. Se afsnit 8.
- Begrundelsen skal i en vis udstrækning tage stilling til partsanbringender. Se afsnit 9.1.
- Begrundelseskravet skærpes, når en part ud fra sagens omstændigheder må have en særlig forventning om en bestemt retsstilling. Se afsnit 9.2.

Henvisninger til retsregler

En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet i henhold til. Det følger af forvaltningslovens § 24, stk. 1.

Henvisningen til de anvendte retsregler skal være klar og specifik. Det vil sige, at henvisningen skal omtale retsreglerne, så de uden videre kan identificeres af parten.

Når parten uden videre kan finde frem til de anvendte retsregler, får parten bedre mulighed for at vurdere, om afgørelsen er korrekt og i overensstemmelse med de anvendte regler. Det giver også parten et bedre grundlag for at tage stilling til, om der skal klages over afgørelsen, og i givet fald med hvilken argumentation.

Det kan være nok at identificere retsforskriften ved et entydigt, almindeligt kaldenavn, hvis myndigheden er sikker på, at parten i forvejen kender retsforskriften, og hvis der samtidig ikke – på grund af ændringer i retsforskriften – kan være tvivl om, hvilken udgave af retsforskriften der er anvendt. Eksempelvis vil kaldenavnet ”offentlighedsloven” efter omstændighederne kunne være tilstrækkeligt.

Når disse betingelser ikke er opfyldt, skal retsforskriften identificeres mere præcist:

Love og bekendtgørelser, der er optaget i Lovtidende

Der henvises til nummer, dato og titel i Lovtidende.

EU-retsakter, der er optaget i EU -Tidende

Der henvises til nummer, dato og titel i EU -Tidende.

Den relevante lovbestemmelse er ændret efter vedtagelsen af hovedloven

Det er for upræcist at henvise til ”lov nr. af ... med senere ændringer”. Omvendt kan det være vildledende at henvise til ”lov nr. ... af ... med senere ændringer”, hvis den relevante lovbestemmelse ikke er ændret siden hovedloven.

Når hovedloven er ændret, bør henvisning derfor ske efter retningslinjerne nedenfor:

- Hvis den eller de relevante bestemmelser ikke er ændret siden hovedloven, kan myndigheden nøjes med at henvise til hovedloven. Er der lavet én eller flere lovbekendtgørelser, bør myndigheden dog henvise til den seneste lovbekendtgørelse.
- Hvis den eller de relevante bestemmelser er ændret siden hovedloven, kan myndigheden henvise til hovedloven og den eller de relevante ændringslove. Er der lavet en eller flere lovbekendtgørelser, bør myndigheden dog henvise til den seneste lovbekendtgørelse og den eller de relevante ændringslove, som er nyere end lovbekendtgørelsen.

Uanset den relevante retsforskrifts betegnelse skal afgørelsen indeholde en præcis henvisning til den anvendte bestemmelses paragraf, stykke, nummer, litra, led osv.

Det er ikke noget krav, at de relevante retsregler citeres. Men ofte vil det være hensynsfuldt over for borgeren at gøre det. Reglerne kan eventuelt citeres i et bilag til afgørelsen. I så fald må det dog ske på en sådan måde, at borgeren uden besvær kan identificere den eller de regler, som har betydning i sagen.

Baggrund

FOLKETINGETS Folketingets Ombudsmand
OMBUDSMAND Gammeltorv 22

1457 København K

Telefon +45 3313 2512

Mail

Kontakt

Tilgængelighedserklæring

Redigér accept af cookies